

ТОВАРИСТВО ДАНТЕ АЛІГ'ЄРІ В КИЄВІ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЛІТЕРАТУРИ ім. Т. Г. ШЕВЧЕНКА

БІБЛІОТЕКА
ІТАЛІЙСЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ

ДАНТЕ

■

НОВЕ ЖИТТЯ

Переклад з італійської

SOCIETÀ DANTE ALIGHIERI
COMITATO DI KIEV

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2016

V

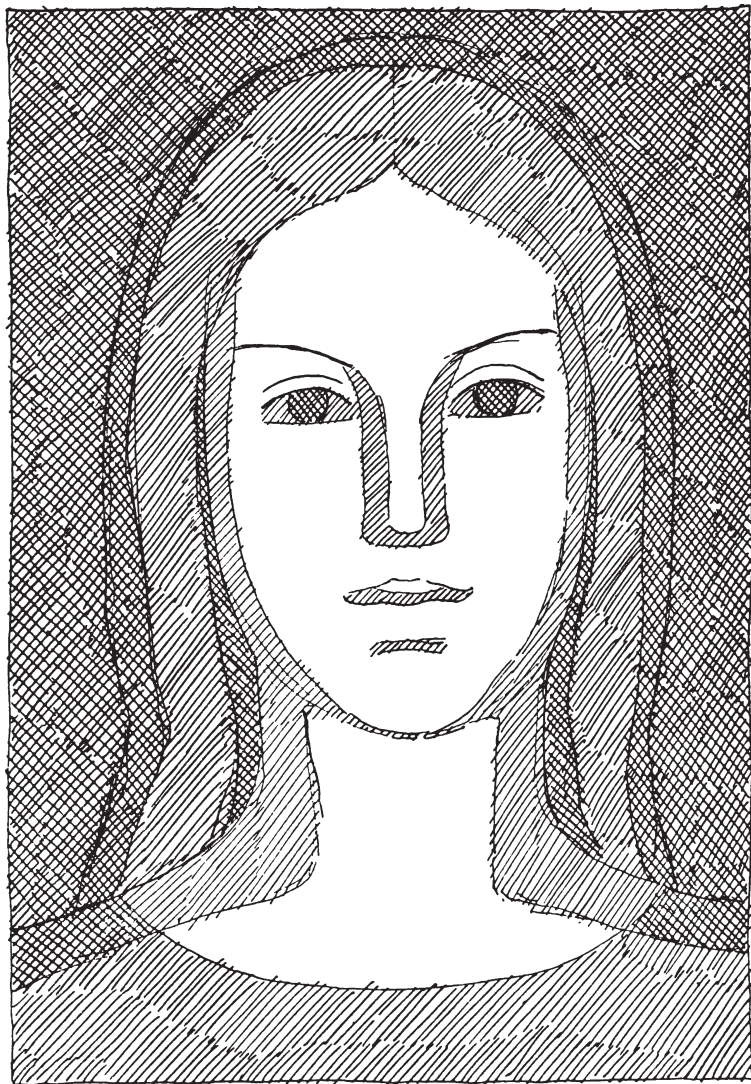
дного дня сталося так, що найшляхетніша сиділа там, де лунають хвали Цариці Слави, я ж був у такому місці, з якого міг споглядати втіху очей своїх, а посередині між нами, точно на лінії, вздовж якої я скеровував свій зір, сиділа шляхетна дама, дуже мила на вигляд, яка на мене безнастанно озиралась, збентежена моїм поглядом, що начебто їй призначався. Чимало хто зауважив її позирки, і такої надали їм ваги, що, виходячи з храму, я чув позаду себе: «Погляньте лишень, як нівечить його та дама». А з імені, яке називали при тому, я зрозумів, що йдеться про особу, яка сиділа між найшляхетнішою Беатріче і мною.

Мене, відтак, заспокоїло те, що й цього разу не зрадив я своєї таємниці нескромним поглядом. І саме тоді надумав я зробити ту шляхетну даму заслоною правди, і постарався, щоб невдовзі моя таємниця нібито відкрилася більшості з тих, хто за мене вболівав. Тією дамою я прикривався кілька місяців і кілька років, і щоб якнайбільше всіх упевнити, присвятив їй кілька віршиків, які не маю наміру тут наводити, за виключенням небагатьох, у яких насправді вихваляю не когось, а саме найшляхетнішу Беатріче.

VI

ак ось, коли та дама була заслоною мого великого кохання, закортіло мені бажання згадати ім'я тієї найшляхетнішої, супроводячи його іменами багатьох інших донн, а надто — ім'ям цієї славної дами. Отож, взявши імена шістдесяти найвродливіших донн міста, де Всевишній присудив мешкати моїй панні, я склав послання у формі сервентези, якої тут не наводжу, і про komponування якою згадую тільки заради дивовижної обставини, бо під жодним іншим числом, крім дев'ятого, серед імен тих донн, не ставало ім'я моєї панни.

VII

ама, якою я стільки часу прикривав своє кохання, мала поїхати з того міста, щоб вирушити в далекі краї; тому я, збентежений втратою своєї заслони, не на жарт зажурився — більше, ніж міг собі уявити. І побоюючись, що, коли не оплакуватиму її від'зд, люди здогадаються про мої хитрощі, вирішив я вилити журбу в сонеті, який наводжу тут, бо моя панна виступала безпосередньою вдохновителькою деяких слів — хто розуміє, здогадається, яких. Ось цей сонет:

[SONETTO 2]

O voi che per la via d'Amor passate,
attendete e guardate
s'elli è dolore alcun, quanto 'l mio, grave;
e prego sol ch'audir mi sofferiate,
e poi immaginate
s'io son d'ogni tormento ostale e chiave.

Amor, non già per mia poca bontate,
ma per sua nobilitate,
mi pose in vita sì dolce e soave,
ch'io mi sentia dir dietro spesse fiate:
“Deo, per qual dignitate
così leggiadro questi lo core have?”

Or ho perduta tutta mia baldanza,
che si movea d'amoroso tesoro;
ond'io pover dimoro,
in guisa che di dir mi ven dottanza.

Sì che volendo far come coloro
che per vergogna celan lor mancanza,
di fuor mostro allegrezza,
e dentro da lo core struggo e ploro.

[СОНЕТ 2]

Погляньте всі, хто йде шляхом Кохання, —
Скажіть, чиї страждання
Такі нестерпні, як печаль моя?
Самі ви дійдете переконання
Після мого признання,
Що ключ скорбот, що їх оселя — я.

А знав же я любові раювання,
Як без журби й зітхання
Минала днів солодких течія,
І чув я шепотіння й дивування,
На долю нарікання, —
Моя щаслива, більше нічия.

Та зникло щастя те, його й не жди,
Бо вже й скарбів кохання більш немає,
Даремно зір шукає —
Поділись де, чи сховано куди?

Як той злидар, що від людей ховає,
Соромлячись, убогості сліди,
Так зовні я радий,
А жаль безмежний серце крає й крає.

Цей сонет має дві головні частини, у першій з яких я закликаю вірних Амурові вислухати мене, вдаючись до слів пророка Ієремії: «O vos omnes qui transitis per viam, attendite et videte si est dolor sicut dolor meus»; а в другій показую, куди завів мене Амур, але — в іншому сенсі, аніж той, що впливає з кінцевих рядків; і розповідаю, що я втратив. Друга частина починається рядком: «А знав же я любові раювання...».